

ДВАМАТА БРАТЯ И КРАЛИ МАРКО

chitanka.info

В един голям град живял някога лош цар. В този град живеели и двама братя, праведни и добри хора, които правели само добрини и всякога казвали истината.

Намразили ги царят и болярите, защото им думали в очите за лошотията им и намислили да ги пропъдят или да ги погубят.

Дълго мислили какво да сторят и накрая намислили да ги затворят в една бъчва и да ги хвърлят в морето.

Намерили царските слуги бъчва, пъхнали в нея братята и я задънили. След това я търколили от високия бряг в морето.

Скоро духнал силен вятър, морето се развълнувало, разпенило се и отнесло бъчвата навътре.

Вятърът духал от ден на ден все по-силно, морето кипяло и бушувало страшно и отнасяло братята все по-далече от родния им град.

Най-сетне, след девет дни, вълните изхвърлили бъчвата на другия край на морето и я оставили на пясъка.

На другия ден времето се оправило, напекло силно слънце и нагряло бъчвата. Дъгите ѝ се разсъхнали и през пролуките двамата братя видели, че вече са на сушата.

Минал ден, минал втори и като разбрали, че ще умрат от глад в бъчвата, братята напрегнали сили да се освободят. Мъчили се, мъчили и най-после с голям труд сполучили да избият едното дъно и излезли на бял свят.

Стъпили те на сухо, ала не знаели в коя земя са попаднали и накъде да вървят. Наоколо не се виждали ни град, ни село, нито овчари, нито говедари, за да попитат къде са.

Станало им мъчно, че се изгубили накрай света и като нямало кому да се оплачат, обърнали се към изгрев-слънце и със сълзи на очи се помолили богу да им помогне. След това старият брат рекъл на помладия:

— Брате, хайде да изберем една посока и да тръгнем, пък каквото ни даде господ.

— Накъде да тръгнем, бате, като наоколо е все чужда земя? — поклатил глава младият брат.

Старият посочил с ръка накъм пладне:

— Ей натам ще тръгнем!

Вървели три дни и три нощи, минали през поля и долини, прегазили през реки и езера, качвали се и слизали през планини, минали през тъмни гори и накрая поели през една голяма планина. Вървели из клисури, изкачвали се по високи зъбери и се промъквали през дълбоки пещери.

Откъдето минали, около тях навред виждали страшни змии и гуцери, змейове и хали, които пазели пътищата. Двамата братя минавали покрай тях, а те нищо не им казвали и нищо не им правели.

Най-сетне стигнали на върха на планината. Там, на равна зелена морава, под голямо клонато дърво, от корените на което извираше бистра студена вода, на бял мраморен камък седял Крали Марко.

Като видял братята, той се почудил как са могли да стигнат до него живи и здрави и как са ги пуснали змейовете и халите. Двамата братя дошли до Крали Марко, поклонили му се и му казали:

— Добър ти ден, юначе!

Марко не им отговорил, а като ги изгледал от горе до долу, попитал ги откъде са минали, за да дойдат при него. Братята му показали пътя, по който дошли.

— А не видяхте ли змии и крилати гуцери, змейове и хали? — попитал ги Крали Марко.

— Видяхме! — отвърнали братята. — И много бяха.

— И нищо ли не ви направиха?

— Минахме и заминахме покрай тях и никой нищо не ни каза.

Крали Марко начумерил рунтавите си вежди и сърдито рекъл:

— Те трябва да са спали! Ще ги науча аз тях!

Тези хали били пазачите на Крали Марко и не пускали жива душа да припари при него.

Подир малко Марко се успокоил и започнал да разпитва братята откъде са, какви са и кой им е казал да дойдат при него.

Братята захванали от единия край и му разказали чак до другия всичко, каквото им минало през главата: разказали муза града си, за царя и болярите, за себе си, как казвали всекиму правото в очите и затова не можели да ги търпят, как ги затворили в бъчвата и ги хвърлили в морето, как то ги люляло и носило насам-натам девет дни, докато ги изхвърлило на брега, как се разсъхнала бъчвата, как я издънили и излезли на бял свят, как плакали и се молили богу, как тръгнали наслуки и така дошли до него.

Подпрял Крали Марко чело на ръката си и се замислил. Подир малко се сепнал, турил два пръста в устата си и свирнал. Планината екнала и се залюляла. Начаса всичките хали изтичали при него.

Като се събрали, наредили се в кръг на поляната, а Марко в средата ядовито ги попитал:

— Как така стана, че не можахте да видите тези хора, ами ги пуснахте да дойдат чак до мен?

Халите и змейовете му отвърнали:

— Тези хора са добри и праведни, затова не можахме да им направим никакво зло.

Тогава Крали Марко заповядал да сложат трапезата. Разтичали се халите и донесли гозби и вина от целия свят. Сложили на трапезата зрял и зелен хляб, зряло и зелено вино, зрели и зелени овошки.

Като се наяли, двамата братя попитали Марко:

— Кажете ни, Марко Кралевити, защо този хляб е зрял, а този зелен; това вино зряло, а онова зелено; тези овошки зрели, а другите зелени?

Налял си Марко голям бокал зряло вино, изпил го и им отговорил:

— Това са змейовете и халите, те водят облаците. Когато бие град и убие зрялото жито, те вземат зряло и от него става зрял хляб. Когато убие зелено, те вземат зелено жито и от него става зелен хляб. А когато убие зряло грозде, от него става зряло вино. От зелено грозде става зеленото вино. Така е и с овошките, и с всичко друго — каквото вземат халите от земята, това донасят тука.

Като им разказал всичко това, Крали Марко заповядал на халите и змейовете да грабнат двамата братя и да ги върнат в града им здрави и читави.

Развилнели се халите, облаците се спуснали над планината, духнали силни ветрове, засвяткало, загърмяло, вихър грабнал двамата братя и ги спуснал в града им здрави и читави. Видели ги хората, че се спуснали отгоре, събрало се мало и голямо и почнали да ги питат и разпитват как са се върнали живи и невредими. Защото целият град знаел, че били хвърлени в морето в задънена бъчва. Хората жалели за братята, защото били добри и праведни люде.

Чул царят, че братята са се върнали, уплашил се и събрал болярите да намислят как да ги погубят. Само че този път градските

люде не се съгласили да прогонят братята, а затворили царя и болярите му в бъчви и ги нахвърляли в морето.

Тогава по-старият брат станал цар, а по-младият пръв негов съветник.

От този ден насетне всички в царството заживели добре и праведно, а истината вече била на почит.

Години подир това и аз минах през тоя град. И на мене двама братя ми разказаха тази приказка, а аз я разказвам на вас, да я помните и разказвате на внуци и правнуци. Да се помни до века и до амина.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.